
Aluehallitus, § 262, 12.10.2023

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunnan kokous, § 42, 24.10.2023

§ 42

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaluonnos

IUHVAADno-2023-3519

Aluehallitus, 12.10.2023, § 262

Liitteet

- 1 Itä-Uudenmaan tuottavuusohjelma, luonnos 5.10.2023
- 2 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelma, luonnos 5.10, taustamateriaali

Valmistelu ja lisätiedot: hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist,
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarvion kokouksessaan 13.12.2022. Talousarviovuoden 2023 vuosikatteen ennustettiin olevan noin -26,5 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden sekä taloussuunnitelmavuosien alijäämän kattaminen vaatii toiminnassa sellaisia muutoksia, joilla voidaan hidastaa arvioitua kustannusten kasvua. Nyt laadittavan tuottavuusohjelman tavoitteena on määrittää tuottavuustoimenpiteet talouden tasapainottamiseksi 2026 mennessä.

Tuottavuusohjelmaa on valmisteltu kesän ja syksyn 2023 aikana. Työskentelyn myötä on tunnistettu keskeiset tuottavuus- ja uudistumiskohteet sekä luotu toimenpiteet niiden edistämiseksi. Hyvinvointialueen tukena valmistelussa on toiminut ulkopuolinen asiantuntija, Nordic Healthcare Group (NHG).

Haastatteluiden sekä laajan työpajatyöskentelyn myötä tunnistettiin erilaisia uudistumis- ja tuottavuustoimenpiteitä. Tuottavuusohjelmaluonnos jakautuu rakenteellisesti seitsemään tuottavuuskärkeen, joiden alla on 30 tuottavuuskohdetta. Kukin tuottavuuskohde sisältää yhden tai useamman tuottavuustoimenpiteen, joiden tarkoitus on kuvata niitä konkreettisia hankkeita tai tekemisiä, joilla tuottavuuskohteissa kuvattu muutos viedään käytäntöön. Näitä tuottavuustoimenpiteitä on tunnistettu kauttaaltaan lähes 200 kappaletta.

Tuottavuuskärjet ovat seuraavat:

1. Palvelurakenteen kehittäminen toiminnanohjauksen ja palveluintegraation keinoin
2. Ennaltaehkäisevä, hyvinvointia ja terveyttä edistävä palvelutarjonta
3. Väestön tarpeeseen vastaava monipuolinen palveluiden verkosto
4. Kokonaisuutta palveleva monipuolinen tuotantorakenne ja sitä tukeva hankintaosaaminen
5. Hyvinvoiva henkilöstö – arvostettu työnantaja
6. Hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kehittäminen

---

7. Ydintoimintaa tukeva tukipalvelukokonaisuus

Tuottavuusohjelman seitsemän tuottavuuskärjen yhteenlaskettu, alustava kustannushyötyarvio vuoteen 2026 mennessä on noin 28 M€. Arvio sisältää myös lyhyen aikavälin kustannusten karsimisen toimenpiteitä, kustannusten kasvun hidastamiseen.

Tuottavuusohjelmaluonnos on liitteenä.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus käy lähetekeskustelun tuottavuusohjelmaluonnoksesta sekä pyytää luonnoksesta lausunnot lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä 13.11.2023 mennessä.

Kokouskäsitely

Esittelijä tarkensi liitteenä olevaa tuottavuusohjelmaluonnosta siten, että se jaetaan selkeästi lausuttavaan osioon ja taustamateriaaliosioon, ennen lausunnon lähettämistä.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus kävi lähetekeskustelun tuottavuusohjelmaluonnoksesta sekä päätti pyytää luonnoksesta lausunnot lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä 13.11.2023 mennessä.

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunnan kokous, 24.10.2023, § 42

Liitteet

- 1 Itä-Uudenmaan tuottavuusohjelma, luonnos 5.10.2023
- 2 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelma, luonnos 5.10, taustamateriaali

Valmistelu ja lisätiedot:

hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist, etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

pelastusjohtaja Peter Johansson, etunimi.sukunimi(at)pelastustoimi.fi

Itä-Uudenmaan aluehallitus on käsitellyt kokouksessaan 12.10.2023 tuottavuusohjelmaluonnosta, ja pyytää siitä Varautuminen ja Turvallisuus -lautakunnan lausuntoa.

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta antaa lausuntonsa, joka pureutuu tuottavuusohjelman seitsemään tuottavuuskärkeen.

Yleistä

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on toiminut alueellisena toimijana vuodesta 2004, samalla maantieteellisellä alueella, kuin nyt Itä-Uudenmaan hyvinvointialue. Tästä johtuen pelastuslaitoksella on viimeisen 19 vuoden aikana poistettu toiminnan päällekkäisyyksiä, sekä rakennettu toimintaa siten, että koko toiminta-alueelle

24.10.2023

tuotetaan palvelut lakien, asetusten, ohjeiden sekä riskien perusteella. Tuottavuusohjelman luonnos ottaakin pääsääntöisesti kantaa sosiaali- ja terveystalouden, sekä hallintopalveluiden, toimintaan ja rakenteeseen. Varautuminen ja turvallisuuslautakunta haluaakin nostaa esille seuraavia seikkoja, joilla Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on kehittänyt tuottavuuttaan esitettyihin tuottavuuskärkien sisältöön liittyen, sekä huomioita tuottavuusohjelman tuottavuuskärkiin yleisesti.

Lyhyestä käsittelyajasta johtuen, ei ole pystytty kattavasti analysoimaan miten esitetyt painopistealueet tai tuottavuuskärjet vaikuttaisivat pelastuslaitoksen toimintaan.

1. Palvelurakenteen kehittäminen toiminnanohjauksen ja palveluintegraation keinoin

Hyvinvointialueuudistuksen yhtenä tavoitteena oli sosiaali- ja terveystalouden, sekä pelastustoimen, palvelujen integrointi. Yhtenä esimerkkinä, jossa palveluintegraatiota on pyritty tekemään, on turvapuhelinpalvelujen tuottaminen siten, että turvapuhelut olisi otettu vastaan pelastuslaitoksen tilannekeskuksessa. Tämä hanke kaatui tarjousvaiheessa siihen, että kilpailun voittanut toimittaja hinnoitteli kokonaisuutensa siten, että olisi ollut kalliimpaa ottaa puhelut vastaan pelastuslaitoksella kuin heidän omassa keskuksessaan.

2. Ennaltaehkäisevä, hyvinvointia ja terveyttä edistävä palvelutarjonta

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on useita vuosia panostanut moniammatilliseen lähestymistapaan ennaltaehkäisevässä mielessä, kun riskiasumisen havaitsemiseen ja ongelmien hoitamiseen on erikseen panostettu. Suomessa syttyy vuosittain noin 5000 tulipaloa. Puolet näistä tapahtuu asuinrakennuksessa ihmisen toiminnan takia, syttymissyyn ollessa ruuanlaitto tai joku laite. Iäkkäät ja toimintakyvyltään alentuneet henkilöt edustavat valtaosaa edellä mainittua tilastoa. Näihin Sosiaali- ja terveystalouksilla on hyvin usein päivittäinen tai säännöllinen kontakti. Asumisturvallisuusnäkökohtien riittävä esiin nostaminen eri palvelumuodoissa ja konkreettisissa toimenpiteissä edellyttää hyvinvointialueen sisällä vahvaa ja tiivistä yhteistyötä soten ja pelastuslaitoksen välillä. Mahdollisuudet ja edellytykset tälle yhteistyölle ovat erinomaiset. Asumisturvallisuuden huomioiminen ja edistäminen integroituna osana muita hyvinvointipalveluja tulee olla yksi keskeinen tavoite toimintojen tehostamisessa ja tuottavuuden lisäämisessä. Jokainen tapahtumatta jäänyt onnettomuus on palvelujen tuottavuutta parhaimmillaan.

3. Väestön tarpeeseen vastaava monipuolinen palveluiden verkosto

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen palveluiden verkosto on sijoitettu riskien ja ohjeiden vaatimusten mukaan siten, että alueen eri kohdat tavoitetaan asetettujen aikavaatimusten puitteissa. Mikäli erikoissairaanhoidon kuuluvaan ensihoitoon voitaisiin resursoida lisää varoja HUS:in toimesta, olisi ensihoidon mahdollista osallistua kotiin vietävien palvelujen tuottamiseen niillä alueilla, joissa yksiköiden varausaste sen sallii.

4. Kokonaisuutta palveleva monipuolinen tuotantorakenne ja sitä tukeva hankintaosaaminen

24.10.2023

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on hankkinut omaa hankintaosaamista ja kokemusta viimeisten 19 vuoden aikana. Hankintatoimintojen tehostamiseksi ja toiminnan sujuvoittamisen kannalta onkin tärkeää, että pelastuslaitos voi tukea hankintayksikköä valmistelemalla omia, substanssiosaamista vaativia hankintojaan mahdollisimman pitkälle. Tämä varmistaa sen, että kilpailutuksessa kilpailutetaan oikeita asioita, sekä sen, että hankintayksikön työkuormaa ei näillä hankinnoilla kuormitettaisi tarpeettomasti.

5. Hyvinvoiva henkilöstö - arvostettu työnantaja

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on arvostettu työnantaja. Tästä osoituksena on kiinnostus avoimia työpaikkojamme kohtaan, ja hakijoiden määrä avoimiin työpaikkoihin. Tätä arvostusta on rakennettu vuosien kuluessa järjestelmällisellä työllä ja osoitettu henkilöstölle, että sitä arvostetaan ja pyritään tukemaan myös ongelmatilanteissa. Erityistä kiitosta olemme saaneet palkkausjärjestelmän selkeydellä sekä toimintakykykoordinaattorin palkkaamisella.

Henkilöstön johtamiseen pitää edelleen panostaa. Tehokas työvuorosuunnittelu minimoi ylittöiden tarvetta, ja säästää siten rahaa. Tehokas henkilöstönhallinto vaatii kuitenkin resursseja, ja pelastuslaitoksen pelastustoiminnan vastuualueelle olisikin tarve palkata 1 htv nykyisen resurssipalomestarin pariaksi, jotta henkilöstöresurssien käyttö saataisiin optimoitu.

6. Hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kehittäminen

Pelastustoimessa on paljon toimialariippuvaisia ohjelmistoja, joita pelastustoimi joutuu käyttämään asetusten velvoittamana. Näiden hyöty on siinä, että ne on paljolti kehitetty nimenomaan pelastustoimelle. Haittana on se, että emme pysty vaikuttamaan käyttökustannusten kehitykseen. Pelastuslaitos tarvitsee toiminnan seurantaan ajantasaisia raportteja mm. taloudesta ja henkilöstöstä hyvinvointialueelta. Ajantasaisen raportoinnin edelleen kehittäminen on tehokkaan ja taloudellisen toiminnan edellytys.

7. Ydintoimintaa tukeva tukipalvelukokonaisuus

Pelastuslaitokselle on kehitetty omaa toimintaa tukevia tukipalveluja. Erityisesti operatiivista toimintaa tukevia tukipalvelukokonaisuuksia ovat ajoneuvojen huolto, sekä tilannekeskus. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos pystyykin pienellä henkilöstölisäyksellä hoitamaan koko hyvinvointialueen ajoneuvokannan, josta onkin jo periaatteellisesti sovittu. Tilannekeskukselle olisi mahdollista antaa koko hyvinvointialuetta käsittäviä tukitehtäviä, erityisesti sellaisia, jotka vaativat 24/7 valmiutta.

Ehdotus

Esittelijä: Peter Johansson, pelastusjohtaja /rädningsdirektör

Pelastusjohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta antaa esittelyn mukaisen lausunnon Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaluonnoksesta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle.

24.10.2023

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta päätti antaa esittelyn mukaisen lausunnon Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaluonnoksesta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallitukselle.

Pykälä tarkastettiin heti.

Tiedoksi

IU HVA Aluehallitus

Muutoksenhakukielto

§42

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Sovelletaan lakia hyvinvointialueesta, lainkohta: § 141.